

“Membres de la comissió de control no sabien què era un compte de resultats”

De l'any 2004 al 2010, Remedios Ramón (Alacant, 1970) va ser membre de la comissió de control de la CAM. A l'entrevista, aquesta professora d'economia de la Universitat d'Alacant explica com aquest òrgan de control va passar per alt tots els advertiments sobre el risc immobiliari.

La CAM és, com va dir el president del Banc d'Espanya (BE), “el pitjor del pitjor”?

—Pel que veiem als mitjans de comunicació, les coses no van bé, però no crec que siga l'única entitat en aquesta situació. Podríem posar-ne moltes més al mateix escalafó. De dificultats de finançament pel totxo no n'ha tinguts només la CAM. La situació no era molt diferent a Bancaixa, a Caja Madrid, ...

—Què ha passat, doncs, perquè el resultat haja estat la nacionalització?

—Crec que els directius i la societat alacantina van tindre un afany de protagonisme i de grandesa que no es corresponia amb la realitat de l'entitat. El president de la CAM, els directius, els empresaris i la societat alacantina en general vam pecar d'un excés d'ego. No van entendre que els corresponia una posició de subordinació respecte a la resta de socis i això va precipitar el trencament del SIP, fet que, finalment, aboca la CAM a la nacionalització.

—Els empresaris d'Alacant i de València, arran de les declaracions de Miguel Ángel Fernández Ordóñez, han dit que el BE també té responsabilitats sobre això que ha passat a la caixa perquè li'n corresponia la supervisió. El BE ha fet bé la seua feina?

—No sé si el BE ha fet bé la seua feina, però abans que el BE hi havia l'Institut Valencià de Finances (IVF), que ha fet deixadesa de funcions. L'IVF, tal com estipula la llei, havia de supervisar i donar el vist-i-plau als crèdits als consellers; confirmar les indemnitzacions; arregar tota la informació d'auditoria... Mentre vaig ser consellera a la comissió de control, no em consta que l'IVF demanara més informació. En canvi, sí que em consta que a partir de final del 2008, el BE començà a demanar informació periòdica —cada quinze dies— sobre tots els préstecs i les línies de finançament que la CAM havia donat a l'activitat immobiliària.

Si hi ha hagut cap problema en el sentit que la comptabilitat no ha reflectit la imatge fidel de l'entitat, potser s'ha fet en connivència. No es pot oblidar que el consell d'administració de la CAM era format per 20 persones, de les quals 15 eren proposats pel PP. A la comissió de control, de 10, vuit els nomenava el PP. Ells sabien què passava i no van fer res.

—Quines atribucions tenia la comissió de control, de la qual va formar part del 2004 al 2010?

—Relativament poques. N'hi ha dues, principalment. En primer lloc, se li informa dels acords que pren el consell d'administració i els eleva a l'IVF i al BE, si cal. En segon lloc, se li in-

forma de l'auditoria interna i externa. A més, cada tres anys, quan es renova el 50% dels consellers de la caixa, es converteix en comissió electoral.

—Durant aquests sis anys, que són de bombolla immobiliària, en algun moment va detectar les dades que ara s'han fet públiques?

—Cal tenir en compte que durant eixa etapa ens trobàvem en un moment de *boom* immobiliari, de manera que els actius de la caixa anaven creixent. Estic segura que en aquells moments no hi havia comptabilitat creativa.

En tot cas, sí que detectàvem que molts dels préstecs i de les línies de crèdit que es donaven eren del sector de la construcció (préstecs a promotors, compres de terreny...). Jo, cada dues o tres comissions de control, els demanava que ens donaren un quadre estadístic on es mostrara de manera agregada els diversos sectors als quals anava a parar el crèdit. No volia res excessivament exhaustiu, només saber quants diners es donaven a la construcció, perquè no cal saber-ne molt per a adonar-se que és un sector cíclic.

Els responsables de la caixa sempre em deien: “Quan la senyora consellera estime oportú, que passe pel meu despatx i li oferiré la informació.” Però és que jo no la volia per a mi, sinó perquè els consellers ho veieren, ho pogueren valorar i decidirem si, a grans trets, les coses es feien bé o no.

—Dieu que no hi ha hagut comptabilitat creativa. Com s'entén, doncs, que la CAM passara de tenir uns beneficis durant el primer trimestre de l'any de 39,8 milions a unes pèrdues de 1.136 milions durant el segon trimestre?

—En aquest sentit, no hi ha res a objectar. Al semestre anterior, la CAM encara formava part del SIP i, aleshores, les dotacions a provisións per insolvència es van carregar

contra reserves, de manera que no es mostraven en el compte de resultats. Ara, en passar a estar a soles de nou, totes eixes dotacions s'han carregat al compte de resultats i els resultats són els que són. En tot cas, el que s'ha fet s'ha ajustat sempre a les normes de comptabilitat.

—Davant les vostres demandes sobre l'activitat immobiliària, quina era l'actitud de la resta de companys de la comissió de control?

—El company del PSOE estava amb mi. Hi havia algun conseller que venia per part dels impositors, que tenien un coneixement baix, per no dir nul, que simplement callaven. I, després, hi havia membres de la comissió designats pel PP que feien el desentès. Recorde que una de les respostes que em donaven quan jo insistia en la qüestió de l'immobiliari era que el sector de la construcció d'ara no era com els anys 90. “Els professionals de la construcció —em deien els alts directius— estan molt més preparats i no passarà allò que va passar els 90.” Juan Ramón Avilés, president de la comissió de control, que s'ha endut 39 milions en préstecs barats, que és constructor murcià, deia: “Efectivament, no hi ha ni punt de comparació. Avui dia els constructors tenen formació. No hi haurà caiguda.” Tot era un poc surrealista. Per a ells els cicles econòmics no existien!

—A partir del 2008 —i el 2007 i tot— era vox populi que alguna cosa no anava bé en el sector. Els membres de la comissió de control que fins aleshores no havien estat sensibles a la vostra preocupació pel risc en el sector van canviar d'actitud?

—Públicament, a les comissions, l'actitud era la mateixa. Jo hi veia molta submissió per part dels consellers als directius. Ara ho entenc, perquè molts tenien préstecs barats que ja sabien que no pagarien.

—L'assumpte dels crèdits al 0% d'interès als consellers del banc va arribar al vostre coneixement?

—No, les condicions en què es donaven els crèdits no passaven per la comissió de control.

—Creieu que tot això hauria passat si als òrgans de govern hi haguera hagut més equilibri de forces

PRATS I CAMPS

entre els qui havien estat nomenats pel PP i pel PSOE?

—Crec que un equilibri entre els diversos partits que representen la societat hauria impedit d'arribar a la situació on som ara. A més, no pot ser que s'envien als òrgans de govern gent que no entén gens en economia. Hi havia membres de la comissió de control que no sabien ni què era un compte de resultats, un resultat extraordinari, una consolidació de balanços... Faltaven coneixements econòmics, però també de cultura general. En vista d'eixe desconeixement, era molt fàcil que els directius et complimentaren amb regals, viatges... Hi havia gent sense feina a qui anaven molt bé les dietes de 135 euros que ens donaven per cada reunió. Allí es donaven tots els ingredients perquè estigueres més callat que un mort.

—Durant aquesta setmana ha generat molta polèmica el sou i la pensió vitalícia de María Dolores Amorós. En teníeu coneixement?

—Nosaltres no en sabíem res, d'això. No sé si els membres del consell d'administració i els que eren a la comissió de retribucions ho devien saber. Ara, les retribucions d'aquesta mena són habituals en el món de la banca i la gran empresa. Passa que en les actuals circumstàncies tot sembla molt més escandalós.

—Els nous administradors de la CAM sospesen la possibilitat d'exi-

gir responsabilitats als anteriors responsables per la via penal. Què en penseu?

—Si hi veuen indicis i causes justificades, endavant.

—Mirant les xifres, creieu que el SIP amb Cajastur hauria estat una bona eixida?

—Jo crec que hauria donat un cert marge de maniobra. Si no s'haguera tingut l'actitud prepotent per part de tots i s'haguera consolidat el SIP, el BE no hauria fet tanta pressió perquè eixes dotacions es tragueren de reserva... I, per tant, el BE, com que tenia per objectiu de reduir el nombre de caixes, hauria estat tranquil i no hauria collat tant. Qui sap si, mentrestant, no s'hauria pogut produir una certa recuperació econòmica que haguera ajudat a reactivar l'entitat.

—Què representa la nacionalització i possible desaparició de la CAM per a l'economia alacantina?

—Fa venir ganes de plorar. El context econòmic nacional i internacional és roïnissim i cal afegir-hi la situació de la caixa, que ha estat un referent a tota la província i a Múrcia. La CAM és un Titanic, en tots els sentits. Veus que s'afona sense remei, però a més saps que l'onada que generarà darrere seu ho ofegarà tot. L'efecte d'arrossegament serà brutal i resultarà catastròfic per a l'economia alacantina.

Violeta Tena